

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2015/2023
19.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Општина Параћин, чији је пуномоћник Владимир Петровић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Параћин“ из Параћина, чији је пуномоћник Зоран Николић, адвокат из ..., ради поништаја решења и утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1752/22 од 07.02.2023. године, у седници одржаној 19.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1752/22 од 07.02.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину П1 455/20 од 20.09.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено решење туженог од 30.11.2018. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду и радни однос престао 30.11.2018. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог и обавезан тужени да тужиоца врати на рад. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 160.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1752/22 од 07.02.2023. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење туженог од 30.11.2018. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду и радни однос престао 30.11.2018. године, да се утврди да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог, да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и обавезан је тужилац да на име трошкова парничног поступка туженом исплати 81.000,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужилац због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11 ... 10/23) Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у периоду од 01.10.2013. године до 30.11.2018. године са туженим закључио више уговора о раду на одређено време и један уговор о делу за период од 16.12.2017. до 15.01.2018. године за обављање послова Решењем туженог од 30.11.2018. године тужиоцу је отказан уговор о раду и радни однос му је престао истог дана због истека рока на који је заснован радни однос на одређено време. Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је закључио да је тужилац у периоду од 01.10.2013. до 30.11.2018. године радио код туженог по основу више закључених уговора о раду на одређено време, обављао истоврсне послове у континуитету, да између закључених уговора није имао прекид у раду, те да су се из ових разлога стекли услови за примену члана 37. Закона о раду, односно да је тужилац стекао статус запосленог лица на неодређено време, због чега је поништио оспорено решење о престанку радног односа као незаконито.

Другостепени суд је одлучујући о жалби туженог преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев из разлога што је у означеном периоду на снази био Закон о буџетском систему, којим је прописана искључива забрана заснивања радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, а који је *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду којим се прописују услови за преображај радног односа.

По оцени Врховног суда, а супротно наводима ревизије, побијана пресуда је заснована на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 37. став 1. Закона о раду, прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја за време трајања тих потреба. Ставом два истог члана, предвиђено је да послодавац може закључити један, или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који, са прекидима, или без прекида, не може бити дужи од 24 месеца. Ставом шест наведеног члана 37, предвиђено је да ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона, или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време.

Одредбом члана 27е став 34. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ број 108/13...72/19), прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године. Чланом 105. истог закона, прописано је да ако су

одредбе других закона односно прописа, у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

По оцени Врховног суда, а супротно ревизијским наводима, норме Закона о буџетском систему су *lex specialis* и дерогирају норме Закона о раду (у конкретном случају одредбу члана 37.), што произлази и из члана 105. Закона о буџетском систему. Дакле, нема места примени одредбе члана 37. Закона о раду, на који се првостепени суд позвао у прилог основаности тужбеног захтева, јер се њеној примени супротставља одредба члана 27е став 34. у вези са чланом 105. Закона о буџетском систему. Прописима којима се ограничава број запослених на неодређено време императивног су карактера. Полазећи од тога и у конкретном случају се имају применити одредбе Закона о буџетском систему, па како је истим било забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, осим у изузетним случајевима (уз сагласност надлежног органа Владе), то је правилно побијаном одлуком одбијен тужбени захтев тужиоца, јер није могло доћи до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време у смислу члана 37. Закона о раду. Са тим у вези су неосновани наводи ревизије да се тужилац не може сматрати „новим лицем“ с обзиром да тражи утврђивање већ постојећег радног односа само са одређеног на неодређено време. Следом наведеног, законита је одлука туженог од 30.11.2018. године којом је само констатовано да је тужиоцу престао радни однос због истека рока на који је заснован, јер исто има само деклараторни карактер.

Како је неоснован тужбени захтев за поништај решења о престанку радног односа, то је одбијен и захтев тужиоца за враћање на рад, с обзиром на акцесорни карактер тог захтева.

С обзиром на изложено, Врховни суд је одлучио као у изреци применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

Одбијен је захтев тужиоца за накнаду ревизијских трошкова имајући у виду да по ревизији није успео, а у смислу члана 153. у вези члана 165. ЗПП.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**